

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLEGE
RUSTENBURGWAN (Stenderpoort)
— TONGEREN —
Postchek N° 84855. — Telefohn 19.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1,00
Tweemaal Allereerst en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLINGE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels . . . . . fr. 2,50
Hetzelfde regel meer . . . . . fr. 0,75

De Internationale Toestand De wereldvrede in gevaar

De kwestie van Tsjeko-Slovakije, die op het eind van verleden week zijn oplossing nabij zagen te zijn, is plotseling veranderd, en heeft de internationale toestand erg verstoord, en ons land in een benarde toestand gebracht.

Wij deelen hieronder, kortzondig samengetrokken, de ontwikkelingen mede, die zich van af het begin dezer week, in de Tsjeko-Slovaaksche kwestie hebben voorgedaan.

De toestand verkerft.

Het onderhoud Chamberlain-Hitler duurde Vrijdag van verleden week, t. t. twee uren 's nachts, en het werd besloten met de overhandiging van een Duitsch memorandum, waar de uiteindelijke positie van Duitschland ten opzichte van Tsjeko-Slovakije werden vastgelegd.

Chamberlain is toen naar Engeland teruggekeerd om het Duitsch memorandum aan zijne collega's voor te leggen.

De Fransche eerste-minister Daladier, en zijn collega Bonnet, minister van Buitenlandse Zaken, zijn toen te Londen bijeengekomen, om het Duitsch memorandum te onderzoeken, samen met de Engelsche ministers.

Deze feiten hebben de internationale toestand erg verscherpt.

Het Duitsch memorandum.

De eischen door Duitschland in zijn memorandum gesteld, kunnen aanleiding geven tot al te harde verwickelingen.

De aanspraken van Duitschland gaan inderdaad zo ver dat niet alleen de overwegende Sudetengebieden maar ook andere gewesten van Tsjeko-Slovakije door Duitschland opgevoerd worden.

Verschillende Tsjeko-Slovaaksche steden zouden aldus binnen het Deutsche rijk komen.

Wat de nijverheid betreft, zouden de bekende Skoda-fabrieken van Pilsen aan Tsjeko-Slovakije gelaten worden maar Duitschland zou de mijnen opschonen zonder welke deze fabrieken feitelijk niet kunnen werken.

Wat de verhoudingen in Midden-Europa betreft is het gevaarlijk, dat de betrekkingen tusschen Polen en Tsjeko-Slovakije verbeterd zijn.

Daarentegen neemt Hongarije een verder dreigende houding aan.

Dit optreden van Hongarije heeft ook aanleiding gewekt in Roemenie en Zuid-Slavie; wat uitlegt waarom deze landen zich dicht bij Tsjeko-Slovakije schuren. Dit doet alles blijkt hoe een botsing gemakkelijker tot meer uitgebreide verwickelingen in Midden-Europa aanleiding kan geven.

Duitschland geeft aan Tsjeko-Slovakije een bedenktijd tot 1 October; heeft het op dien datum de eischen niet aanvaard, dan zal Duitschland zich gewapende hand meester maken van de betwiste gebieden.

Een oproep van President Roosevelt.

M. Roosevelt, President der Verenigde Staten, heeft aan kancleriet Hitler, aan Benes, president van Tsjeko-Slovakije en aan de Fransche en Engelsche ministers, een boodschap gericht, om den vrede te bewaren.

President Roosevelt verklaart onder andere:

« Namens 130 miljoen Amerikanen en voor het heil van de menscheit, recht ik tot u den meest dringenden oproep, opdat gij de onderhandelingen niet zoudt verbreken en opdat gij een oplossing van de huidige vraagstukken zoudt zoeken door vreedzame, eerlijke en opbouwende middelen.

Ik druk op het feit, dat zoolang de onderhandelingen voortduren, er middel is om de standpunten, die tegevoert ekaar staan, te verzoenen.

Zijn de onderhandelingen eenmaal verboden, dan wordt de rede verbarmen en treedt het geweld op.

Het geweld brengt geen enkele oplossing voor de toekomst, noch voor het welzijn van de menscheit ».

President Roosevelt schetst dan in zijn telegram een beeld van de vreeselijke gevolgen van den oorlog, die miljoenen levens van mannen, vrouwen en kinderen in alle landen, die er door getroffen worden.

De Europeesche Staten worden er tevens aan herinnerd, dat zij het Anti-Oorlogspakket onderteekenden, en de verplichting aangenomen hebben om een scheidsrecht, om hun geschillen op vreedzame wijze op te lossen.

In zijn laatste richt Roosevelt zich ook tot het Amerikaanse volk, dat e annoemen moet, dat geen enkele natie volledig buitenpartij kan een enkele der gevolgen van een wereldoorlog zijn.

Beroering in alle landen.

De nieuwe eischen en de draigementen van Duitschland hebben in alle landen een geweldige beroering verwekt.

Frankrijk verklaart Tsjeko-Slovakije te zullen ter hulp smaken, zoo het door Duitschland aangevallen wordt. Engeland zegt dat het aan de zijde van Frankrijk zal staan, en Rusland zal dan op zijne beurt bijspringen.

Italië, van zijn kant, heeft laten weten dat het Duitschland zal steunen, zoodat een Europeesche oorlog zou losbreken, die den oorlog 1914-1918 verre zal overtreffen.

Reeds worden er in Frankrijk en Engeland militaire maatregelen getroffen, en soldaten teruggenomen onder de wapens gecepen. Het hoofd van den Franschen militaire staf, is te Londen besprekingen gaan houden met het hoofd van den Engelschen militaire staf, om de voorzorgen te bespreken die, in geval van conflict, zouden moeten genomen worden.

En in België?

Het eenig verlangen van al de Be'gen, zonder onderscheid, is dat ons land buiten het conflict zou blijven en niet in een oorlog wordt meegesleept.

Daarom met België getrouw blijven aan zijne politiek van vrijwillige afzijdigheid, en kan geen spraak zijn aan een geallieerd oorlog deel te nemen, door partij te kiezen voor de eene of de andere oorlogvoerder.

Wij trekken voor niemand partij; wij willen alleen den vrede. Onze werkmacht zal alleen dienen tot vrijwaring van onze veiligheid binnen onze onschendbare grenzen en tot verdediging tegen om te even w e onze grenzen zou durven te schenden.

Dat is de wil van onzen Konink, van zijne Regeering en van zijn Volk.

Voorzorgsmaatregelen in België.

Gezien de internationale toestand, en ingevolge de militaire schikkingen die in vercheidene landen genomen worden, besloot de Belgische regeering tot een versterking van de verdediging van het grondgebied. Zij heeft daarom Zaterdag de militaire opper open behoorende tot de gespecialiseerde eenheden van de genie, evenals de soldaten der klas 1937 van een artillerieregiment.

Maandag besloot de regeering deze militaire maatregelen niet te breken, door het binneroepen der manschappen in onbeperkt verloop van de Ardennsche jagers, georganiseerd van een korps en van zekere eenheden der vestingstroepen. Dinsdag werden nog zes klassen binneroepen, zood t het leger thans op versterkten vrede voet is gebracht.

Hitler aan 't woord.

In het Sportpaleis te Berlijn, heeft kancler H. Hitler Maandag avond om 8.15 uur een groote rede uitgesproken.

Hij riep te een dat Duitschland slechts in de eerste drie maanden nastreft. Hij somde op wat hij wilde doen heeft voor den vrede, hoe dit alles afgewezen werd door het buitenland.

« Ons te er, zei de h. j., heb ik dan gemaakt, zoodat ik nog zeggen dat er thans zou geen in de wereld bestaat.

Verder wees hij op de duurzame verdragen met Polen gesloten, op de verstandhouding met het Engelsche volk, dat zool als het Deutsche slecht door vrede kan worden gediend. Frankrijk is lyaal geweest bij het publiec, verklaarde hij.

Ten slotte wees hij met klem op de verdrinking der Sudeten door de Tsjeken. Het gaat nu tusschen Benes en mij, riep hij uit. Benes kan antwoorden: ja, vrede of oorlog. Vrede zal het zijn als op 1 October het memorandum aanvaard is.

Tsjeko-Slovakije neemt het memorandum niet aan.

De regeering van Tsjeko-Slovakije heeft laten weten, dat zij het memorandum van Hitler niet kan aannemen, daer d t de vernietiging van den Tsjeko-Slovaakschen staat zou zijn.

Nieuw beroep van Chamberlain.

Chamberlain heeft Dinsdag een nieuw beroep gedaan op Hitler. Hij zegt dat het hem ongelukkig voorkomt dat de Europeesche volken, die geen oorlog willen, in een bloedigen strijd worden kunnen gewikkeld worden, over een kwestie waaromtrent reeds in aanvullende mate overeenstemming is bereikt.

Verder verklaart hij dat de beoefende gedaan we den eerlijk en volkomen zullen ingekomen worden, met alle mogelijke spoed, zoo de Deutsche regeering erin toestemt in een regeling door onderhandelingen en niet door geweld.

Eene verklaring van de Belgische regeering.

Eer-teminister Spaak in het Fransch, en daarna minister Marck, in het Nederlandsch, hebben Dinsdagavond door derad het woord gericht tot de Belgische bevolking.

Zij beahten hulde aan de kaluïte die de levoking in deze bano de tijden aan den dag legt. Vervolgens wezen zij op de politiek van zelfstandigheid door de regeering gevolgd, en de militaire maatregelen die genomen werden om deze politiek te landhaven, en om onze veiligheid te verzekeren en den vrede te bewaren.

Ten slotte werd een oproep gedaan op de eerdracht en het vertrouwen van al de Be'gen.

De hoop op vrede herleeft.

Woensdag is de politieke hemel grootelijks opgeklaard en is de hoop dat de vrede zoop bewaard blijven, te gekkerd.

Minister Chamberlain gaf in het Lagerhuis een uiteenzetting van den internationalen toestand, en somde de pogingen op die hij had aangewend, om het oorloggevaar af te weren. Hij deed mede dat hij aan Hitler een nieuw einde houd gevraagd had om de vredekrachten te bespreken. Tezelfertijd had hij z t tot Mussolini gewend, hem verzokende zich bij hem aan te sluiten voor een conferentie.

Onder tusschen had Roosevelt, president der Verenigde Staten, op zijn beurt een nieuwe boodschap tot Hitler gericht, waarin aangegeven werd de onderhandelingen voort te zetten, en waarin tevens gewezen werd op de gruwelijke gevolgen van een nieuwen wereldoorlog, voor gansch de menscheit.

Ingevolge deze gezamenlijke stappen, werden Chamberlain, Mussolini en de Fransche minister Daladier t'genoegedij Dinsdag naar Munchen te komen om, samen besprekingen te houden.

De o'gemenen mobilisatie, waartoe men in Duitschland besloten had, werd 24 uren uitgesteld.

Te Munchen.

Mussolini, met zijn gevolg, is Dinsdag mor en per bijzonder trein, te Kufstein, in Duitschland, aangekomen, en werd er verwelkomt door Hitler. Zij zijn onmiddellijk naar Munchen vertrokken.

Om 11.15 u, kwam de Fransche minister Daladier, per vliegtuig, te Munchen aan, en kort daarop verscheen Chamberlain, insgelijks per vliegtuig.

De gansche stad was in feesttooi en overal wapperden de vlaggen der vier betrokken landen.

Twee Tsjeko-Slovaaksche diplomaten, degezant te Berlijn en de zaakgelastigde te Londen, waren insgelijks te Munchen, om geallieerd u tlesgingen te verstrekken.

De vier staatshoofden Hitler, Mussolini, Chamberlain en Daladier, kwamen samen in het « Fubrerhaus », waar de conferentie zou plaats hebben. De ontmoeting was zeer hartelijk.

De besprekingen begonnen om 12.45 u, en duurden tot 15 uur, toen zij onderbroken werden om het middagmaal te gebruiken.

Om 16.30 u. werden zij hervat, en zij duurden tot 20.30 u. toen zij nogmaals geschorst werden, om dan wederom opnieuw te beginnen om 22 u.

Een akkoord bereikt.

Om 1 uur 's nachts was de conferentie geëindigd en had men een akkoord bereikt, dat door de vier staatshoofden onbetreemd werd, en dat onmiddellijk door een bijzonder kerier, aan de Tsjeko-Slovaaksche regeering werd medegedeeld.

Het grondgebed der S. deten zou aan Duitschland afgestaan worden en de uitvoering van dezen af land wordt in de overeenkomst vastgelegd. De overdracht zou op 1 October aanvangen en op 10 October geëindigd zijn, en in sommige gebieden zal een volstemming plaats hebben. De vier mogendheden zullen de goede uitvoering dezer overeenkomst waarborgen.

Verschildende nieuwsjes

De radio-uitzendingen onder control.

Ten aanzien van den internationalen toestand, en om het verspreiden van paniekerberichten te voorkomen heeft minister Marck enkele maatregelen getroffen, waardoor de radio-uitzendingen onder toezicht worden geplaatst.

Allereerst werd er besloten dat control zal worden uitgeoefend op de berichten uitgezonden door de private uitzendposten, voor zoover deze berichten de buitenlandse gebeurtenissen betreffen. Wat de uitzendingen van het N.I.R. betreft, daar werd de bestaande control op die zelfde berichten verscherpt.

Tevens werden de organismen van radio-diffusie er aan herinnerd, dat het hun ten strengste verboden is gesproken uitzendingen uit het buitenland, nieuwsberichten inbegrepen, heruit te zenden voor hunne aangehoortenen.

Afwijkingen op dezen regel, zoodat die zich den jongsten tijd hebben voorgedaan, zullen voortaan niet meer geduld worden.

Tenslotte onderzoekt het departement van P.T.T. de mogelijkheid om te zocht uit te oefenen op de uitzending van de private liefhebbersposten.

Vooral wat betreft de uitzending van berichten naar het buitenland.

Oproep van het Directorium van 't Blok der Katholieken.

Het Directorium van het Blok der Katholieken van België werd Dinsdag bijeengeroepen, onder voorzitterschap van de voorzitter Verbiest en Hoyois.

Volgende communicatie werd aan de Pers medegedeeld:

« Het Directorium van het Blok der Katholieken van België maant de plaatselijke leiders aan geen openbare vergaderingen te houden, ten einde de gemoderen niet te prikkelen.

Onze internationale politiek van zelfstandigheid en onafhankelijkheid, onder de wijziging van onze Vred en de Regeering, geeft ons alker redenen om kalmt te blijven en met gerust gemoed de gebeurtenissen af te wachten.

De Rexistische groepen van Kamer en Senaat.

De Rexistische groepen van Kamer en Senaat verzakden Dinsdag namiddag in het Paleis der Naties. Tengevolge den internationalen toestand hebben deze groepen besloten uit alle hunne krachten de maatregelen te steunen genomen voor het publiec we'zijn door de Ministers.

De weerslag op het economisch leven.

Het optoepen van ongeveer 270.000 manschappen uit alle deelen van het land en uit alle bedrijven zal natuurlijk een gans weerslag hebben op het economische leven. Alleszins zal er een zekere verlamming van het algemene handels- en nijverheidsleven komen, maar na een paar dagen kan alles weer normaal worden.

Het is vooral door het wegemen van gepersonificeerd door het aantal dienstplichtigen dat zekere bedrijven in hun werking kunnen belemme d worden.

De gebeurtenissen hebben natuurlijk ook hun weerslag op de financie'e markten en het beursleven.

Wat het optoerden van verkeersmiddelen betreft, blijkt de hinder niet groot te zijn. Wel kunnen zekere bestellingen niet tijdig gedaan worden, maar hiertegen zal men spoedig practisch gewaapend zijn.

Aankopen van voedingswaren.

Zoodat verwacht begonnen vele huisvrouwen ook met het aankopen van zekere koopwaren en dit had in grote warenhuizen een toevloed van den verkoop voor gevolg. En zoodat de soldaten, die in deze dagen zich tegenover allerlei dagelijksche meelichheden uit den slag weten te trekken, waren er ook huisvrouwen, die het toch zoo aan boord legden dat zij tijdig en voor de anderen bed end werden.

België en het oorlogsgevaar

WAT MINISTER MARCK ZEGT.

Dinsdag voorniddag heeft de heer Marck minister van Verkeerswezen op de vergadering van het hoofdbestuur van het A.C.W. te Brussel, enkele bijzonderheden verstrekt over de houding van België ten aanzien van den huidige internationalen toestand.

België — aldus de minister — is totnogtoe op geen enkele manier in het conflict tusschen beide gekomen en zal dit ook niet doen.

Het werd door geen enkele partij door geen enkele mogendheid geraadpleegd en wenscht ook niet geraadpleegd te worden.

Moet het tot een conflict komen dan heeft België alle kans er tusschen uit te blijven. Het moet er, echter, over waken dat zijn grenzen langs geen enkele zijde worden overtocht van troepen worden overschreden.

België moet dus de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen treffen; het heeft dan ook troepen binnengeroepen om de val in het Zuiden en in het Oosten te

grenzen te bezetten. Die maatregelen hebben, op verre na, niet den omvang van een mobilisatie, zelfs niet van een versterking van het leger op vredesvoet. (Een mobilisatie omvat ongeveer 1.000.000 manschappen; een versterking op vredesvoet bedraagt er 600.000).

Zeer onlangs nog heeft België de formeel verbintenis gekregen van Frankrijk en Duitschland, dat zij onze grenzen niet zullen overschrijden. Toch hebben wij de grenzen doen bewaken omdat de wakkersheid zulks gebiedt. Wij hebben de beide grenzen doen bewaken, om te verhinderen dat één van beide mogendheden ons zou kunnen verwijten, dat wij eenzijdige maatregelen treffen en uit die eerszidige besluiten zou trekken tegen onze zelfstandigheidspolitiek.

Totnogtoe, besloot de minister is de Regeering volledig onzijdig geweest, zoodat we de te volgen politiek, als we de te treffen maatregelen en ik heb de overtuiging, dat die onzijdigheid zal blijven heerschen en dat, zoo er een conflict uitbreekt, België er zou buiten blijven.

Eene boodschap van Z. H. de Paus

Donderdag avond, sprak de H. Vader eene vade lijke en herderlijke boodschap uit, voor de radio. De boodschap, die vijf minuten duurde en in het Italiaansch gehouden werd, werd in verscheidene talen uitgezonden. De radio-luisteraars konden vaststellen dat de Paus op sommige oogenblikken zeer ontroefd was.

Zeker den inhoud dezer boodschap: Terwijl miljoenen menschen leven in bezorgdheid en angst om het nabije oorlogsgevaar en de bedreiging van een uitrodding en een vernieling zonder voorzorg, openen wij Ons Vadehart voor de onrust van al Onze zoren, en Wij nodigen de basiscopen, geestelijkheid en kloosters en geloovigen uit zich met Ons te verenigen in het meest betrouwbare en meest dringende gebied voor het behoud van den Vrede en de Rechtvaardigheid en de Liefde.

Dat de geloovigen andermaal hunne toevlucht nemen tot de ontvopende maar overwinlijke macht van het gebed, opdat God, in wiens hand het lot van de wereld beruht, bij al de regereers die verтворer, op behoude in de vreedzame wegen van loyale onderhandelingen en duurzame akkoorden en aan allen, in harmonie met de zoo dikwerf herhaalde vredeswouden, gevoelens en handelingen van aard om ze aan te wakken en te vestigen op de zekere grondvesten van het licht en de Evangelische ingevirg.

Eerkentel jker dan Wij kunnen zeggen, voor de gebeden die de geloovigen van gansch de wereld voor Ons gestort hebben en nog storing, ofte en Wij uit gansch harte dit leven, dat de Heer, dank zij hunne gebeden, Ons toestaan en om zoo te zeggen hernieuwd heeft.

Wij offeren voor het heil, voor den vrede van de Wereld de onschatbare gave van een reeds lange leven, het zij dat de Meester van Leven en Dood Ons het wil ontneemen, hetzij dat Hij integendeel den werkdag van den vermoed en verzakten arbeider nog wil verlenen.

Wij hebben er des te meer betrouwen in dat Ons offer gunstig zal aanvaard worden, daer het samenvalt met de liturgische en nagelaten van den zachten en he'haftigen martelaar St. Wenceslas en het geschiedt op den vooravond van het feest van den H. Rozenkrans, van den maand toegewijd aan den H. Rozenkrans tijdens dewelke in de katholieke wereld de vurigheid van deze devotie gaast verdundelen, van deze devotie waarmede reeds zoveel tusschenkomsten van de Allerheiligste Maagd Maria in de lot bestemming der onrustige menscheit werden bekoren.

Het is met het volle vertrouwen dat deze gedachten ons geven dat Wij aan de grote katholieke familie en aan gansch da menscheit Onzen Vaderlijken zegen geven.

Benedictio omnipotens Dei, Patris et Filii et Spiritui Sancti descendat super vos et maneat semper.

Het gedloozencongres te Londen

De gedloozenen kunnen niet waardig en zabelijk zijn, al zijn ze dan ook vergeterd op een zooverzegt weeld o'rs in een wereldstad.

Op dat congres werd ten live'dig aangekondigd vele gebieden door een zekeren heer Louvet, die een boek geschreven had over de Lieve vrede en de Jesus' s. Zulke duistere schrijvers nemen het hoofdwort op dat congres. Alle wetenschappelijke